



Okt 2015



Apr 2017

ReFEEHS

Vesti 4



Okt 2017



Maj 2018

ReFEEHS KONZORCIJUM

Koordinator projekta

Univerzitet u Beogradu, Srbija

Partneri na projektu

Univerzitet u Kragujevcu, Srbija

Univerzitet u Nišu, Srbija

Univerzitet u Novom Sadu, Srbija

Medicinski univerzitet Sofija, Bugarska

Trinity koledž Dablin, Irska

Univerzitet u Lisabonu - Farmaceutski fakultet,

Portugalija

Univerzitet u Pečju, Mađarska

Pridruženi partner

Institut za javno zdravlje Srbije - Batut

Za više detalja posetite:

www.refeehs.com

Kontaktirajte nas mejlom na:
refeehs@pharmacy.bg.ac.rs

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union



ReFEEHS
Reinforcement of the Framework for Experiential Education in
Healthcare in Serbia

UVODNA REČ

Poštovani studenti, nastavnici, saradnici i prijatelji,

Nove ReFEEHS vesti donose nekoliko zanimljivih tema i događaja, koje smo imali tokom ovog proleća. Nismo zimu prespavali, nego smo intenzivno radili u zimskom semestru školske 2017/2018. (održali smo nastavu iz Interprofesionalnog obrazovanja (IPO) na tri partnerska Univerziteta, a na Univerzitetu u Nišu je upravo u toku), a proleće smo posvetili intenzivnim pripremama za ugovaranje i definisanje specifikacija za razvoj e-platforme za organizovanje i praćenje studentske stručne/kliničke prakse.

Veoma zanimljiva diskusija se odvijala tokom ReFEEHS Tematske radionice koja je održana na Univerzitetu u Nišu. Nekoliko primera novih i unapređenih nastavnički kompetencija (npr. OSCE) je demonstrirano i diskutovano sa studentima u Nišu (pogledati prilog mlade saradnice Milene Kovačević).

Nacionalni sastanak koordinatora partnerskih Univerziteta je održan 18. januara 2018. godine u Rektoratu Univerziteta u Beogradu, a kao temeljna priprema za dve tematske radionice, i brojne završne aktivnosti i događaje projekta. Radionicu posvećenu mentorima iz prakse je 24. marta 2018. godine održala Prof. Cicely Roche (Trinity College Dublin, Irska) koja je bila veoma posećena i dala dobre poruke za sprovođenje i evaluaciju studentske prakse studenata farmacije (koja je ovog proleće sprovedena). Prilog o Tematskoj radionici 4, koja je održana u periodu od 10-12. maja 2018., u Beogradu, na Medicinskom fakultetu, ističe značaj svih elemenata Obezbeđenja kvaliteta studentske stručne/kliničke prakse u visokom obrazovanju zdravstvenih profesija, sa posebnim naglaskom na Standarde koje je pripremila Radna grupa Iskustveno Učenje (EE - *Experiential Education*), a koji su predstavljeni i diskutovani.

Značajna vest je da je 15. marta 2018. počela ReFEEHS nacionalna "škola" "Unapređenje kompetencija nastavnika i saradnika mentora prakse u zdravstvenim naukama" upravo na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, gde je drugi modul održan 11. i 12. maja 2018.

Nabavka opreme za ReFEEHS projekat je završena, tj. poslednja partija veoma zanimljive moderne opreme za studente dentalne medicine (stomatologije) je stigla krajem aprila i upravo se stavlja u funkciju tekućeg semestra. Zanimljiv prilog o ovoj opremi i prvim iskustvima u korišćenju pripremio je doc. dr Zoran Mandić, sa Stomatološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu.

Naš ReFEEHS projekat je ušao u poslednjih šest meseci (finiš trke sa vremenom), već je ostvario neke od ciljeva (IPO), dao je jasne smernice na stazi unapređenje obrazovanja/praksi studenata zdravstvenih nauka kroz brojna dokumenta koja su u završnici izrade (standardi, vodiči, priručnici za nastavnike i studente). Dragi čitaoci, značajno je da se uključite, pratite nas kroz sve društvene mreže (Facebook, LinkedIn) i svi komentari i podrške su veoma dobrodošli!

Veliki pozdrav

Ljiljana Tasić, rukovodilac ReFEEHS projekta Erasmus+



ISHODI ZASNOVANI NA KOMPETENCIJAMA U OBRAZOVANJU ZRAVSTVENIH RADNIKA



Univerzitet u Nišu bio je organizator i domaćin treće Tematske radionice ReFEEHS projekta, održane u periodu 1-3. juna 2017. Radionica je bila posvećena temi „Ishodi zasnovani na kompetencijama u obrazovanju zdravstvenih radnika“ i privukla je veliki broj posetilaca.

„Kako proceniti uspeh studenata u studentskoj stručnoj/kliničkoj praksi i kako ih najbolje pripremiti za posao koji ih čeka?“ osnovna je nit koja je povezala predavanja, radionice i brojne diskusije otvorene tokom ovog trodnevnog skupa. Studije u oblasti biomedicinskih nauka predstavljaju specifičan oblik edukacije u kome je značaj praktične nastave možda veći nego u drugim disciplinama. Učenje zasnovano na iskustvu, u realnom radnom okruženju, predstavlja veoma značajnu komponentu u obrazovanju budućih zdravstvenih profesionalaca.



Cilj nastave je da studenti svoja znanja i sposobnosti dobijena proučavanjem teorije, kroz različite discipline, primene u praksi. Na ovaj način se omogućava postizanje prethodno definisanih kompetencija kao ishoda učenja, uz bolju efikasnost i veći stepen obezbeđenja kvaliteta nastavnog procesa. Procena kompetencija primenom odgovarajućih instrumenata i modela, u realnom radnom okruženju i u direktnom kontaktu sa pacijentima, predstavlja vrstu aktivnog učenja zasnovanog na radnom iskustvu. Dosadašnja praksa stručne/kliničke nastave u okviru praktične nastave za studente medicine, stomatologije, farmacije i zdravstvene nege, u velikoj meri se zasnivala na klasičnom sprovođenju programa nastave u okviru zadatih vremenskih okvira.

Za nadzor nad sprovođenjem praktične nastave zaduženi su mentorи, a kao osnova provere savladavanja programa predviđeni su dnevni aktivnosti. Uvođenje novog pristupa, **praćenja ishoda na osnovu stečenih kompetencija kliničke prakse** započelo je pre više godina u okvirima programa specijalizacija, ali još uvek nije u punoj meri implementirano u programe praktične nastave na osnovnim studijama.

Učesnici tematske radionice su stekli detaljan uvid u preporuke i iskustva stranih i domaćih partnerskih institucija, počevši od obezbeđenja kvaliteta procesa učenja u realnom radnom okruženju, do zahteva u pogledu znanja i veština koje bi trebalo da poseduju studenti i mentori iz prakse pre pristupanja na kliničku/studentsku praksu i tokom trajanja iste.

Što se tiče načina evaluacije studenata, učesnici su imali priliku da se upoznaju sa savremenom metodom evaluacije stečenih kompetencija u realnom radnom okruženju (*OSCE – Objective Structured Clinical Examination*), što je novina za većinu Univerziteta u Srbiji. Diskutovane su prednosti i nedostaci simulacionih metoda učenja, a učesnici su takođe bili podstaknuti da aktivno učestvuju u radionici posvećenoj kliničkoj/studentskoj stručnoj praksi i razmatraju konkretne načine evaluacije studenata i druge značajne aspekte.

Zaključak tematske radionice, koja je ugostila i predavače iz Dabline, Lisabona i Pećuja, ukazivao je jasno na potrebu za formulisanjem kurikuluma i ishoda učenja zasnovanim na kompetencijama, za sve zdravstvene struke.



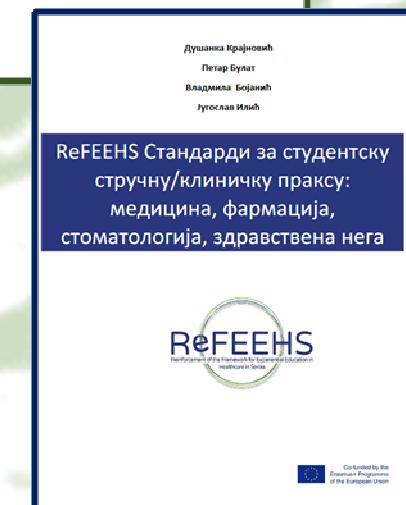


SAVREMENI ASPEKTI OBEZBEĐENJA KVALITETA U OBRAZOVANJU ZDRAVSTVENIH PROFESIONALACA

Četvrta Tematska radionica u okviru aktivnosti ReFEEHS projekta održana je u Beogradu, u periodu 9-11. maja 2018. godine. Domaćin skupa bio je Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu. Među učesnicima bili su predstavnici partnerskih institucija iz zemlje i EU, kao i predstavnici regulatornih tela i struke.

Tokom prve plenarne sesije bilo je reči o značaju obezbeđenja kvaliteta i evaluacije u obrazovanju zdravstvenih profesionalaca (prof. dr Ljiljana Tasić), kao i o izazovima u obezbeđenju kvaliteta u iskustvenom obrazovanju iz akademske perspektive (prof. dr Petar Bulat) i perspektive profesionalne prakse (prim. dr Branka Lazić). Predavači na drugoj plenarnoj sesiji bili su predstavnici EU partnerskih institucija, koji su izneli primere dobrih praksi sa svojih univerziteta. Prof. Martin Henman, Triniti Koledž Dablin, govorio je o nastavnim bazama, mentorima iz prakse i njihovoj saradnji sa akademijom. Prof. Afonso Cavaco predstavio je različite dokumente i alate za osiguranje kvaliteta iskustvenog obrazovanja farmaceuta na Univerzitetu u Lisabonu. Kolege sa Univerziteta u Pečju, uz predstavnika dr Reku Vajdu, predstavili su simulacioni centar opremljen brojnim simulatorima/manekenima za obuku studenata. Treća plenarna sesija bila je posvećena predstavljanju rezultata ReFEEHS projekta značajnih za obezbeđenje i unapređenje kvaliteta obrazovanja zdravstvenih profesionalaca u realnom radnom okruženju, Standarda za stručnu studentsku praksu/klinički staž, vodiča za studente i vodiča za mentore (prof. dr Dušanka Krajnović) i e-platforme za administraciju i evaluaciju stručne studentske prakse/kliničkog staža (doc. dr Marina Odalović i doc. dr Miloš Bajčetić).

Nakon plenarnih sesija održana je interaktivna World Cafe radionica čiji cilj je bio da se učesnici aktivno uključe u razmatranje nekoliko tema od značaja za kvalitet obrazovanja zdravstvenih profesionalaca i istraže mogućnosti za dalje aktivnosti na njegovom unapređenju.





NABAVLJENA UČILA ZA NASTAVU ANATOMIJE NA STOMATOLOŠKOM FAKULTETU UNIVERZITETA U BEOGRADU



- Univerzitet u Beogradu, kao koordinator ReFEEHS projekta, sproveo je centralizovanu proceduru javnih nabavki, što je i bilo planirano u projektnoj dokumentaciji.
- U okviru projekta na univerzitetima u Srbiji je nabavljena oprema u vrednosti većoj od 200 000 evra.
- Oko 2 500 studenata zdravstvenih fakulteta će svoje dodiplomsko obrazovanje usavršiti praktičnim vežbama na različitim tipovima uređaja i simulatora.

U okviru centralizovanog postupka sprovedena je nabavka savremenih učila za **nastavu Anatomije na Stomatološkom fakultetu u Beogradu**. Reč je o preparatima humanog porekla koji su obrađeni posebnom metodom poznatom pod nazivom plastinacija.

Ovo je inovativni postupak očuvanja tkiva i organa, zamenom tkivne tečnosti silikonskom masom. Na ovaj način se dobijaju preparati koji prikazuju prirodne anatomske strukture, a koji su pri tome netoksični, bez mirisa i suvi, što omogućava lako održavanje i manipulaciju.



Studenti Stomatološkog fakulteta u Beogradu na praktičnoj nastavi iz Anatomije

Ovime je omogućeno da se u nastavi ne koriste preparati fiksirani formaldehidom, kao vrlo toksičnom supstancom. Takođe, upotrebljeni silikon je u prirodnoj boji tkiva što doprinosi realnom upoznavanju sa anatomskim strukturama. Svi anatomski detalji su nakon preparacije očuvani verno i u prirodnoj boji.

Nabavljeni su preparati sagitalnog preseka glave kao i cela glava sa precizno i detaljno prikazanim dubokim i površinskim strukturama. Preparati su isporučeni krajem maja ove godine i odmah su uključeni u nastavu.

Prof. Vujašković, šef predmeta Anatomija na Stomatološkom fakultetu u Beogradu, navodi da su preparati vrhunske izrade i da će značajno unaprediti praktičnu nastavu, olakšavajući studentima razumevanje složenih anatomskih detalja i struktura glave i vrata.

Studenti su posebno istakli jasnoću prikazanih detalja, u odnosu na klasične anatomske preparate, fiksirane formalinom. Ova učila, osim što će direktno doprineti kvalitetu praktične nastave Anatomije, biće od koristi i u nastavi iz oblasti hirurških stomatoloških predmeta.

PRILOGE PRIPREMLILI

Ljiljana Tasić
Milena Kovačević
Jugoslav Ilić
Dragana Vasiljević
Zoran Mandinić